

LAKIALOITE 43/2003 vp

Laki lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

PERUSTELUT

Lakialoitteessa esitetään lisättäväksi lasten päivähoitolain (36/1973) 11 a §:ään 2 momentti, jonka mukaan kunta ei ole velvollinen myöntämään lain 11 §:ssä tarkoitettua päivähoitopaikkaa, jos lapsen vanhempi tai muu huoltaja ei ole ansiotyössä tai opiskele.

Lasten päivähoitolain (36/1973) 11 a §:ssä säädetään päivähoidon subjektiivisesta oikeudesta alle kouluikäisten lasten vanhemmille tai muille huoltajille. Päivähoitopaikan saaminen ei siis ole sidottu vanhempien työssäkäyntiin tai opiskeluun. Oikeuden tulkitaan koskevan kokopäiväistä hoitopaikkaa, joka on lasten päivähoidosta annetun asetuksen (239/1973) 4 §:ssä määritelty kestämaan yleensä enintään kymmenen tuntia vuorokaudessa. Kunta osoittaa hoitopaikan ja kunnan tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa vanhempien toiveet hoitomuodosta ja -ajasta huomioon.

Julkisessa keskustelussa on viime aikoina jatkuvasti tuotu esiin lasten ja perheiden ongelmien lisääntyminen. Lapset tarvitsevat monimutkaistuvassa maailmassa enemmän vanhempiaan kuin ennen. Subjektiivinen oikeus päivähoidoon ei aina ole lapsen edun mukaista ja se heikentää vanhempien kasvatusvastuuta sekä kotikasvatuksen arvostusta. Oikeuden kunnan järjestämään päivähoidoon tulisi perustua ensisijaisesti vanhempien tai huoltajien työssäkäyn-

tiin, opiskeluun tai siihen, että päivähoidon järjestäminen on tarpeen sosiaalisista tai kasvatuksellisista syistä. Usein kuitenkin päivähoito koetaan yhteiskunnan järjestämäksi palveluksi, josta on vaikea kieltäytyä, vaikka estettä lapsen kotona hoitamiselle ei olisikaan. Liian usein lapsi viedään päivähoitopaikkaan, vaikka toinen tai molemmat vanhemmat/huoltajat olisivat joko työttömiä, vanhempainlomalla, hoitovapaalla tai muista syistä kotona.

Kokopäivähoidossa olevia lapsia, joilla ainakin toinen vanhemmista oli kotona, oli vuonna 1997 tehdyn seurannan mukaan noin 5 000 lasta koko maassa. Niille lapsille, joiden vanhemmat eivät opiskele tai käy ansiotyössä ei kuitenkaan erityisiä syitä päivähoidolle ole. Tilanteessa, jossa päivähoidon järjestäminen on tarpeen sosiaalisista tai kasvatuksellisista syistä, tulee sosiaali- tai terveysalan ammattilaisten tulkita kulloinenkin tilanne erikseen. Järjestelmämme ja lainsäädäntömme tulisi kannustaa vanhempia enemmän arvostamaan lasten kanssa kotona vietettyä aikaa. Lapsen ja perheen edun rinnalla on myös yhteiskuntapoliittisesti järkevää tukea lasten hoitamista kotona, sillä kunnallisen hoitopaikan järjestäminen tulee yhteiskunnalle kalliimmaksi kuin jos lapsen hoito järjestettäisiin kotona.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään lasten päivähoidosta 19 päivänä tammikuuta 1973 annetun lain (36/1973) 11 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 630/1991, 1129/1996 ja 1077/2002, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

11 a §	sen vanhempi tai muu huoltaja ei ole ansiotyössä tai opiskele.
Kunta ei ole velvollinen myöntämään lain 11 §:ssä tarkoitettua päivähoitopaikkaa, jos lap-	
	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2003

Irja Tulonen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Kaarina Dromberg /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Petri Salo /kok

Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Martin Saarikangas /kok
Marja Tiura /kok
Esko Kurvinen /kok